

Ľubovoľne pospájaj
bodky a pozri sa, čo ti obrázok
pripomína.

Niektoré súhvezdia (skupiny hviezd)
vytvárajú na oblohe obrazce.
Na mapách nočnej oblohy sa jasne
svietiace hviezdy spájajú čiarami.
Astronómovia rozoznávajú 88 súhvezdí.
Poznáš mená niektorých z nich?

Kedy sú hviezdy
na nebi vidieť
najzreteľnejšie?

KHB
Kunsthalle
Bratislava

NA HRANE / AT THE LIMIT / AM LIMIT
Kurátor a autor koncepcie: Martin Juef
Kurátorská spolupráca: Zorka Lednárová

Informácie o programoch na výstave:
vzdelavanie@kunsthallebratislava.sk

Sprievodca je určený (nielen) deťom.

Text: Daniela Čarná
Ilustrácie: Lucia Kotvanová
Grafický dizajn: Lucia Kotvanová
Na obálke: Martin Kocourek: *Srdce*, 2011
© Kunsthalle Bratislava, 2020

Kunsthalle Bratislava
Nám. SNP 12,
811 06 Bratislava

OTVORENÉ
Pon – Ned: 12:00 – 19:00 hod.
Uto: Zatvorené

Vstupné dobrovoľné
www.kunsthallebratislava.sk

S finančnou
podporou

Partneri výstavy

Partneri
výstavy

Mediálni
partneri

Umenie sa neraz pohybuje
na hranici vedy. Umelci sa zaujímajú
o problémy sveta a poukazujú na ne.
Pýtajú sa, čo pre ich riešenie môžu
urobiť. Niekedy sú tak trochu
výskumníkmi, historikmi, sociológmi,
ale aj psychológmi.

Kreslil/a si už niekedy
svetlom?

Bignia Wehrli má otca vedca – astronóma,
ktorý bol nominovaný na Nobelovu cenu.
Pracovné cesty po švajčiarskych poliach, ktoré absolvoval
s pomocou navigačného systému GPS, autorka zaznamenala
na fotoaparát, a to s pomocou prístroja – „hviezdného pera.“
Sama ho zostrojila a ako zdroj svetla použila
hviezdy na oblohe.

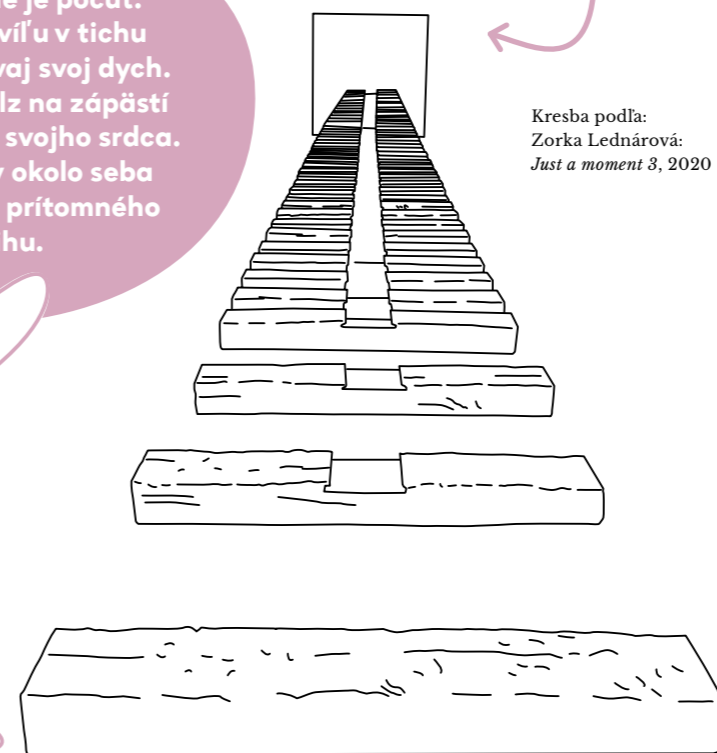
Kresba podľa:
Bignia Wehrli: *Písanie hviezdami*, 2014

Medicínske záznamy – röntgenové
snímky či krivky rytmu srdca – sú tiež obrazmi.
Zorka Lednárová použila záznam vlastného EKG
srdca, v ktorom zaznamenala svoju skúsenosť,
keď sa jej srdce na chvíľu zastavilo. Líniu pulzu
srdca preniesla na porcelánové platne a položila
ich na železničné podvaly. Tlkot srdca
prirovnala k rytmu idúceho vlaku.
Zorka nám tak ukazuje, aký je život
vzácný a krehký.

Tlkot srdca nie je počuť.
Skús sa na chvíľu v tichu
posadiť a počúvaj svoj dych.
Nahmataj si pulz na zápästí
a vnímaj rytmus svojho srdca.
Počúvaj zvuky okolo seba
a vnímaj krásu prítomného
okamihu.

Kresba podľa:
Zorka Lednárová:
Just a moment 3, 2020

NA HRANE
Sprievodca
výstavou

Prečítať si definíciu slov v slovníku je niečo iné, ako ocitnúť sa v situácii „na hrane“ či „na hranici“. Hranica môže mať veľa významov. V súvislosti s konkrétnou situáciou dokáže spájať, ale aj oddeľovať, chrániť aj ohrozovať, dávať slobodu aj obmedzovať.

ČO SI PREDSTAVÍŠ PRI SLOVE HRANA A HRANICA?

hranice
mojej izby

na pomedzí
dňa a noci

hraničná
situácia

prekročiť
limity

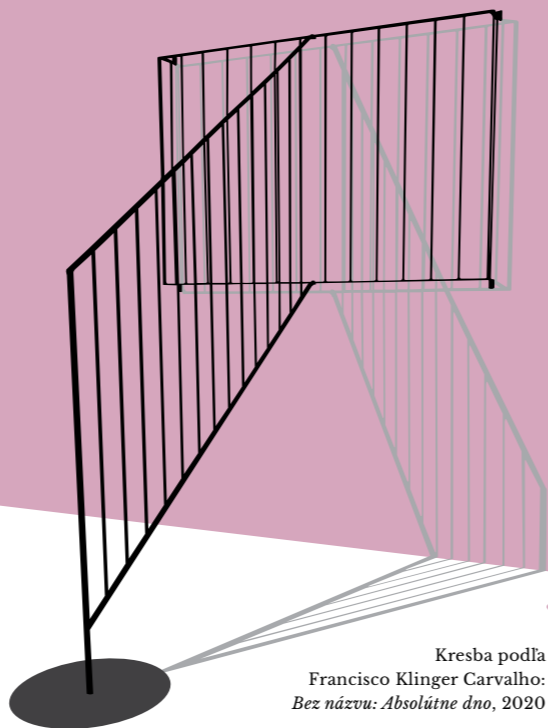
hranice
fantázie

Dostal si sa niekedy „na hranu“ alebo si sa ocitol „na hranici“?

Zatvorené hranice poznáme aj u nás na Slovensku. Tí starší z čias komunizmu, keď bol na hraniciach plot z ostnatého drôtu a cestovať mohli iba tí, ktorí na to dostali špeciálne povolenie a aj to iba do niektorých krajín. Poznáme ich však aj z uplynulých mesiacov, keď sa kvôli pandémie nemohlo cestovať cez hranice do iných krajín a všetci sme boli zatvorení doma, za hranicami nášho bytu. Keďže tento rok mnohí z nás dovolenkujú doma, je to príležitosť objaviť aj skryté zákutia galérií v našom okolí.

HRANA =
ostrý okraj predmetu

HRANICA =
územie, oddeľujúce
od seba štáty,
krajiny či oblasti
Príbuzné slová:
rozhranie, rozmedzie,
medzník, mílnik,
predel, prah, limit,
hrana

Kresba podľa
Francisco Klingera Carvalho:
Bez názvu: Absolútne dno, 2020

Inštalácia Francisca Klingera Carvalho je tak trochu zvláštna. Predstavuje plot, mrežu, balkón, neviditeľné schody, ktoré nikam nevedú. Všimol si si niečo podobné vo svojom okolí? Napríklad lavičku, na ktorej sa nedá sedieť, či záhadné dvere, ktoré sa nedajú použiť? Môžeme pri nich zapojiť fantáziu a vytvoriť k nim vlastný príbeh.

bezhraničná
radosť

HRAnol

súHRA

záHRAda

Slová HRANA a HRANICA sa nám väčšinou spájajú s vážnymi udalosťami a životnými výzvami. Obe však v sebe skrývajú slovo HRA. A tá je dôležitá ako v živote, tak aj v umení.

Ktoré ďalšie slová v sebe skrývajú HRU?

Bazén v galérii by sme asi nečakali a je záhadou, ako tu mohol vzniknúť. Markus Wirthmann ho vytvoril po konzultáciách s vedcami a počas výstavy sa postupne mení. Z tekutého materiálu sa stáva kryštalický, mení sa aj jeho farba. Zakaždým, keď sa sem prídeme pozrieť, bude jazierko iné. Aj do galérie sa dá vybrať na prechádzku a prichádzať sem opakovane. Napríklad preto, aby sme si tu oddýchli a v klude porozmýšľali o svete a aj o sebe.

Kresba podľa:
Markus Wirthmann:
Tracht & Habitus – Soľné jazero, 2011